

ZNATE LI GDJE JE NAURU?

Država bez glavnoga grada

Ako ste se pitali postoji li negdje na svijetu država koja nema glavnoga grada, odgovor je - postoji. To je Nauru, najmanja otočna država na svijetu, zapravo osamljeni otok smješten u beskrajnom Tihom oceanu, u blizini ekvatora. Najbliže okolne države su Savezne Države Mikronezije na zapadu, Maršalovi Otoki na sjeveru, Kiribati na istoku i Salomonski Otoki na jugu. Cijela je država po površini manja od našeg otoka Vira (21 km²), a po stanovništvu je nešto manja od naših Križevaca. Prema popisu stanovništva 2001. godine, na otoku je živjelo samo 12.329 stanovnika.

Nakon tisuća godina vladavine naroda mikronezijskog i polinezijskog podrijetla, otok Nauru je pretkraj 19. stoljeća kolonizirala Njemačka da bi poslije Prvog svjetskog rata potpao pod upravu Australije, Novog Zelanda i Ujedinjenoga Kraljevstva. Nakon japanske okupacije tijekom Drugoga svjetskog rata ponovno je uspostavljena uprava tih triju zemalja. Nauru je nezavisnost stekao 1968. godine osamostaljenjem od Australije.

Jedini značajan prihod su fosfati nastali tisućljetnim taloženjem ptičjeg izmeta.

Od 1907. godine glavna gospodarska aktivnost je vađenje i izvoz fosfata, no iscrpljivanjem rezervi okoliš otoka je brzo teško narušen. Kratko tijekom sedamdesetih godina prošlog stoljeća Nauruanci su imali najveći BDP po stanovniku i bili prema tome najbogatiji na svijetu. Dekadentni način života, velike količine alkohola i masne hrane učinili su da 9 od 10 ljudi pati od pretilosti. Kako bi održala visok standard života, vlada Naurua je u devedesetim godinama 20. stoljeća od države stvorila porezni raj i središte za pranje novca i omogućila izdavanje putovnica uz naknadu. Zbog velikog priljeva novca ruske mafije većina svjetskih banaka nije htjela obavljati transakcije pa je i ta gospodarska djelatnost propala. Od 2001. gospodarstvo se održava uz pomoć australske vlade koja zauzvrat od Naurua traži čuvanje tražitelja azila koji pokušavaju ući u Australiju. Danas je čak oko 95 posto Nauruanaca zaposleno u Vladi. Zdravstvo i obrazovanje su besplatni, no samo jedna trećina djece pohađa srednju školu. Zaposleni zapravo ni ne rade - radno vrijeme je fleksibilno, a glavna zabava je 20-minutna vožnja oko otoka. (A. Č.)

